

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2022-3-037 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 22-28/451-182
Karar Tarihi : 23.06.2022

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Ümit GÖRGÜLÜ, Beyza BAHADIRHAN, Özlem NARHİN

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - Baker Hughes Company
Temsilcileri: Av. Dr. M. Fevzi TOKSOY,
Av. Sıla COŞKUNOĞLU, Av. Bahadır BALKI,
Av. Ertuğrul Can CANBOLAT, Av. Muhammed Safa UYGUR,
Av. Umay RONA
Çamlıca Köşkü Tekkeci Sk. 3-5 Arnavutköy 34345
Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Baker Hughes Company ile Saudi Arabian Industrial Investments Company tarafından kurulacak olan Baker Petrolite Saudi Company Limited unvanlı ortak girişim üzerinde ortak kontrol tesis edilmesi işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 13.05.2022 tarih ve 27950 sayılı yazı ile giren ve eksiklikleri 01.06.2022 tarih ve 28382 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 15.06.2022 tarih ve 2022-3-037/Öİ sayılı Ortak Girişim Ön İnceleme Raporu görüşülerek karar bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Yapılan bildirimde, Baker Hughes Company¹ (BAKER HUGHES) ile Saudi Arabian Industrial Investments Company (DUSSUR) tarafından kurulacak olan Baker Petrolite Saudi Company Limited (BAKER PETROLİTE) unvanlı ortak girişim üzerinde ortak kontrol tesis edilmesi işlemine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) çerçevesinde izin verilmesi talep edilmektedir.
- (5) Bildirilen işlemin dayanağı (.....) tarihli Katılım Sözleşmesi'dir. Bu kapsamda BAKER HUGHES ve DUSSUR tarafından BAKER PETROLİTE unvanlı şirket üzerinde ortak girişim kurulması planlanmaktadır. Buna göre bildirilen işlem öncesinde hisseleri, BAKER HUGHES'un bağlı iştirakleri olan Baker Petrolite LLC ve Baker Hughes Middle East Limited'e ait olan BAKER PETROLİTE'in hisselerinin %(.....) BAKER HUGHES'un, %(.....) DUSSUR'un olacaktır. Kurulacak olan ortak girişime DUSSUR (.....) tutarında nakit sermaye, BAKER HUGHES ise çalışanları, varlıkları ve sözleşmeleri dahil olmak üzere Suudi Arabistan Krallığı içerisinde bulunan özel kimyasallar faaliyetlerini aktaracaktır.

¹ Baker Hughes Holdings LLC, Baker Hughes Company (Baker Hughes) tarafından kontrol edilmektedir.

- (6) 2010/4 sayılı Tebliğ 5. maddesinin ilk fıkrasının (b) bendine göre, “*Bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün, hisse ya da mal varlığının satın alınmasıyla, sözleşmeyle veya diğer bir yolla bir ya da daha fazla teşebbüs veya hâlihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir ya da daha fazla kişi tarafından devralınması*” işlemi 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi kapsamında devralma sayılmaktadır.
- (7) Ayrıca, 2010/4 sayılı Tebliğ’in 5. maddesinin üçüncü fıkrası ise “*bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir*” hükmünü içermektedir. Anılan hüküm uyarınca dosya konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi sayılabilmesi için i) ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ii) ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsel) olarak ortaya çıkması şeklinde iki unsurun birlikte sağlanması gerekmektedir.
- (8) Yukarıda yer verilen hükümler çerçevesinde, işlemin öncelikle ortak kontrol altında bulunan bir teşebbüsün varlığı bakımından değerlendirilmesi gerekmektedir. İki ya da daha fazla teşebbüs ya da kişinin başka bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama imkânına sahip olması durumunda ortak kontrolden söz edilmektedir. Belirleyici etki, bir teşebbüsün stratejik karar ve eylemlerini yönlendirmeye dönük yetkiler anlamına gelmektedir. Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz’un (Kılavuz) 50. ve devamı paragraflarında ortak kontrolün ortaya çıktığı başlıca durumlar; tarafların eşit oy hakkına sahip olması, stratejik kararların alınmasında veto haklarının bulunması ya da oy haklarının ortaklaşa kullanılması olarak sayılmıştır. Bu anlamda, ana şirketlerin kontrol edilen teşebbüsle ilgili önemli kararlarda (üst yönetimin atanması, bütçe, işletme planı, önemli yatırımlar gibi) mutabakata varmak zorunda olduğu hallerde ortak kontrol söz konusudur.
- (9) Katılım Sözleşmesi kapsamında imzalanan Hissedarlar Sözleşmesi madde 6.1(b) uyarınca BAKER PETROLITE Yönetim Kurulu her biri Kurul Yöneticisi sıfatını haiz olan (.....) üyeden oluşacaktır. (.....) Yönetim Kurulu üyesi BAKER HUGHES tarafından, (.....) ise DUSSUR tarafından atanacaktır. Hissedarlar sözleşmesi madde 6.1(d) uyarınca Yönetim Kurulu başkanını atama hakkı BAKER HUGHES ve DUSSUR arasında (.....), atanması öngörülen ilk Yönetim Kurulu başkanı (.....), başkanın belirleyici oy hakkı bulunmayacaktır. Hissedarlar Sözleşmesi madde 6.3(a) uyarınca Yönetim Kurulu (.....) üye ile toplanabilecek, toplantının gerçekleştirilebilmesi için (.....). Hissedarlar Sözleşmesi madde 6.8(a) uyarınca (.....).
- (10) Yukarıda yer verilen sözleşme maddeleri incelendiğinde, stratejik kararların her iki işlem tarafının da mutabakatı ile alınacağı anlaşılmıştır. Dolayısıyla kurulacak ortak girişimin işlem taraflarının ortak kontrolünde olacağı değerlendirilmektedir.
- (11) Bildirim konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma olarak değerlendirilmesi için aranan ikinci kriter ise üzerinde ortak kontrol tesis edilen işletmenin bağımsız bir iktisadi varlık niteliğini taşıması, diğer bir deyişle tam işlevsel olmasıdır. Bildirim formunda BAKER PETROLITE’in tek başına finansmana, varlıklara ve çalışanlara erişiminin bulunacağı, kendi operasyonlarına özgülenen ayrı bir yönetiminin bulunacağı, pazarda bağımsız olarak faaliyet göstermek için gerekli olan tüm imkanlara sahip olacağı ve ticari faaliyetlerini sürekli ve kalıcı olarak sürdürebilmek için tüm kaynaklara yeterli erişiminin bulunacağı ifade edilmiştir.
- (12) Bu bağlamda, söz konusu teşebbüsün ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlığının olması kriterini de taşıdığı değerlendirilmektedir. Sonuç olarak, işlem neticesinde ilgili işlemin bahsi geçen hükümler kapsamında bir devralma niteliği taşıdığı kanaatine

varılmıştır. Bununla birlikte, bildirim formunda verilen ciro bilgileri dikkate alındığında 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinde belirtilen ciro eşiklerinin aşılmış olduğu ve bu sebeple bildirim konusu işlemin izne tabi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

- (13) Bildirim konusu işlemdeki ortak girişim taraflarından BAKER HUGHES, sondaj, değerlendirme, tamamlama, üretim ve müdahale gibi petrol sahası hizmetleri; hidrokarbonların kuyu başlarından üretim tesislerine güvenli, sağlam kontrol ve akışını kolaylaştırmak için gerekli olan ürün ve hizmetleri temin eden petrol sahası teçhizatı işkolu; petrol, gaz ve enerji endüstrilerinde; kıyı ve açık deniz, LNG, boru hattı ve gaz depolama, rafinasyon, petrokimya, dağıtılmış gaz, akış ve süreç kontrolü ile endüstriyel segmentlerde mekanik-sürüş, basınçlandırma ve güç üretimi uygulamaları için ekipman ve bunlarla ilgili olarak turbo makine ve işlem çözümleri işkolu ve müşterilerin operasyonlarını geliştirebilmesi için gerekli olan veri, güvenlik ve emniyet ihtiyaçlarını karşılamak üzere sunulan teknolojileri bir araya getiren dijital çözümler işkolunda faaliyet göstermektedir.
- (14) (.....). BAKER HUGHES'ın Türkiye'de faaliyet gösteren iştirakleri ve faaliyet alanları aşağıda verilmiştir:

Tablo 1: BAKER HUGHES Tarafından Kontrol Edilen ve Türkiye'de Faaliyet Gösteren İştirakler

BAKER HUGHES'un İştirakleri	Faaliyet alanı
Baker Hughes Petrolsahası Teçhizat ve Hizm. Tic. Ltd. Şti	Petrol sahası şirketlerine sondajlama, kuyu dibi ölçümü ve testleri, kuyu tamamlanması gibi teknik ve operasyonla ilgili hizmetler sağlamaktadır. İlave olarak şirket; endüstriyel makineler, sondaj ekipmanı ve kimyasal ürünler dahil olmak üzere petrol sahası ile ilgili ekipman ve ürünlerin satışı alanlarında faaliyet göstermektedir.
Baker Hughes Türkiye Petrol ve Gaz Ltd. Şti	Akış ve işleme teknolojileri, kontrol çözümleri, ölçüm, sensör ve denetleme teknolojilerini kapsayan turbo makine ürünleri ve ürün çözümlerini sunmaktadır.
Kaynak: Bildirim Formu	

- (15) Diğer ortak girişim tarafı olan DUSSUR ise spesifik bir ürünü veya hizmeti bulunmayan bir stratejik endüstriyel yatırım şirkettir. DUSSUR, küresel çapta faaliyet gösteren özel sermaye yatırımcıları ve yatırım bankaları dahil olmak üzere çeşitli şirketlere yatırım yapmaktadır. Suudi Arabistan Kamu Yatırım Fonu ve Saudi Arabian Oil Company (SAUDİ ARAMCO) tarafından ortak kontrol edilmekte olan DUSSUR'un Türkiye'de kurulu herhangi bir iştiraki ve/veya bağlı kuruluşu bulunmamaktadır. DUSSUR'un Suudi Arabistan Krallığı dışına bir satışı da bulunmamaktadır.
- (16) Bildirim konusu işlem ile kurulması planlanan BAKER PETROLITE, BAKER HUGHES'un Suudi Arabistan Krallığı içerisindeki harmanlama tesisini işletmeye devam edecek ve ilaveten Suudi Arabistan Krallığı içerisinde 2023 yılında faaliyete geçmesi planlanan yeni bir üretim tesisi kurarak işletmeye alacaktır. BAKER PETROLITE'in ticari faaliyetleri petrol ve gaz uygulamalarında kullanılmak üzere özel kimyasalların üretimi ve pazarlanması üzerinde yoğunlaşacaktır.
- (17) BAKER PETROLITE, ticari bakımdan başarılı olması halinde tüm kapasitesini Suudi Arabistan Krallığı'ndaki müşterilere ayıracaktır. Talebin ötesinde fazla kapasitesinin oluşması halinde ise Ortadoğu ve Kuzey Afrika (MENA) bölgesinin geri kalanına münhasıran BAKER HUGHES kanalıyla satış yapacaktır. Cevabi yazıda BAKER PETROLITE tarafından MENA bölgesinde BAKER HUGHES'a satış yapılma ihtimalinin tali bir durum olduğu ve bahse konu satışların BAKER PETROLITE'in esas faaliyet alanı olarak düşünülmediği ifade edilmiştir.

- (18) BAKER PETROLITE, işlem sonrasında Türkiye’de faaliyet göstermeyecektir. Bu sebeple tarafların Türkiye’deki faaliyetlerinin yatay ve dikey açıdan örtüşmediği, bu doğrultuda dosya konusu işlem bakımından etkilenen pazarın bulunmadığı görülmektedir.
- (19) Yukarıda yer verilen inceleme ve değerlendirmeler sonucunda söz konusu işlem sonucunda 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi kapsamında başta hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumu güçlendirilmesi olmak üzere, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir pazarda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (20) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.